

Visita guiada a l'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà

Aquesta activitat té l'objectiu de mostrar l'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà a l'alumnat de Batxillerat. A través d'aquesta visita, els alumnes podran conèixer de primera mà, tant la funció de l'arxiu com la feina dels arxivers i comprendre el valor dels fons documentals com a testimoni patrimonial del passat. D'aquesta manera també s'enfortiran els lligams de sentiment de pertinença al territori.

El recorregut s'inicia amb una projecció d'un vídeo en el que es relata què és un arxiu i la seva missió vers la societat. Seguidament es mostra als alumnes el recorregut que fa un document des de que arriba a l'arxiu fins que entra en el dipòsit. És per això que es mostren als alumnes els diferents espais destinats a cadascuna de les fases per les que passa el document, com la sala de consulta i els dipòsits especials amb la finalitat que els alumnes es facin una idea de les diferents tasques que s'hi fan.

Un cop al dipòsit es fa un repàs dels diferents tipus de documents, de suports i de fons específics que hi ha a l'arxiu, complementant amb la tasca de difusió, amb les exposicions.

Què cal saber abans de fer l'activitat?

- Tenir idea de la ubicació de l'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà.
- Tenir idea de com funciona un arxiu.
- Conèixer la figura de l'arxiver.
- Tenir idea del que és una font documental.
- Haver explicat que actualment totes les accions humanes generen documents i que el conjunt d'aquesta informació va a dipositar-se a l'arxiu.
- Conèixer la importància de les fonts documentals.
- Conèixer el funcionament de la pàgina web de l'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà i les seves eines de recerca.

Objectius didàctics

- Visitar les instal·lacions de l'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà.
- Entendre les funcions i missió d'un arxiu comarcal, com a garant de la conservació de documents antics.
- Conèixer els diferents tipus de documents que es custodien en aquest arxiu.
- Relacionar les diferents dependències amb la funció que tenen.
- Valorar la importància de conservar els documents, font de coneixement de la història i de la memòria humana i suport de la informació actual.
- Descobrir el valor i el potencial dels fons documentals com a testimoni del passat.
- Seleccionar, analitzar i interpretar informació històrica de fonts directes i indirectes.
- Participar de manera activa, reflexiva i crítica en interaccions comunicatives de diferent forma.

- Iniciar els alumnes en l'observació i comprensió dels documents per conèixer el passat, entendre el present i preparar-se pel futur.
- Sensibilitzar als estudiants pel problema de la pèrdua de documentació d'interès històric, pública o privada.
- Utilitzar el llenguatge com a eina per construir coneixement i per comunicar-lo, a partir del desenvolupament de les competències lingüístiques pròpies de la matèria.
- Conèixer la utilitat de les fonts documentals pel coneixement del territori.
- Valorar el paper de les fonts i els diferents punts de vista dels historiadors.
- Comunicar el coneixement històric adquirit per mitjà de diversos suports i amb el rigor intel·lectual requerit.

Conceptes

- L'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà.
- Els fons documentals: administratiu i històric.
- Tipus de fonts: primàries i secundàries.
- Tipus de documents: textuals, gràfics, audiovisuals,...
- Funcions de l'arxiu: classificar els documents, ordenar-los i catalogar-los per a fer-los accessibles. Conservar-los en unes determinades condicions per garantir que es preservaran per a les generacions futures, descriure'ls i digitalitzar-los. Donar-los a conèixer en exposicions, per mitjà d'internet i de la premsa, en publicacions diverses, en visites escolars i universitàries, etc. Promoure i facilitar la recerca històrica de tot tipus.
- Activitats econòmiques de la població.
- Influència de la situació política en la vida quotidiana.

Competències bàsiques

Competències generals

Competència social i cívica

- Tenir interès a preservar les memòries plurals dels diferents protagonistes del passat.
- Desenvolupar la capacitat crítica i la comprensió envers altres maneres de pensar, tot alimentant els valors de la convivència i la ciutadania.

Competència comunicativa

- Aprendre a parlar, escoltar i exposar sobre la base del contingut específic de cada aprenentatge.

Competència en gestió i tractament de la informació

- Distingir entre els diferents tipus de fonts i suports.

- Seleccionar la informació que és directament rellevant i necessària per resoldre la demanda o el problema plantejat.
- Analitzar, contrastar i interpretar la informació obtinguda.
- Sintetitzar i comunicar els resultats obtinguts a través dels mitjans convencionals.

Competència en recerca

- Trobar resultats als interrogants inicials plantejats.
- Saber formular els resultats clarament i aplicar un mètode per respondre'ls.

Competència personal i interpersonal

- Desenvolupar la capacitat de l'alumnat per treballar de manera autònoma.
- Prendre decisions de manera conscient, davant de problemes plantejats.

Competència en el coneixement i interacció amb el món

- Mostrar un esperit crític en l'observació de la realitat.
- Analitzar els problemes socials des d'un punt de vista local i alhora global, tot contemplant la multiplicitat de factors explicatius.
- Defensar el reconeixement de la igualtat de drets i d'oportunitats.

Competències específiques de la matèria

Competència en la dimensió temporal

- Conèixer, identificar i aplicar a les informacions i fonts històriques les convencions cronològiques habituals.
- Establir relacions entre els precedents i conseqüents dels períodes del passat que s'estudien.
- Identificar la interdependència de diversos factors històrics en estructures i processos històrics concrets.

Competència en la crítica de les fonts històriques

- Analitzar diverses fonts per tal de verificar els discursos estructurats sobre períodes històrics.
- Mobilitzar els coneixements obtinguts i les tècniques apreses davant diverses fonts de naturalesa primària i secundària.
- Establir fets i interpretacions del passat a partir del contrast i comparació de les fonts.

Continguts

- Observació de documentació municipal i de documentació patrimonial a fi de conèixer els diferents fons documentals que conserva l'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà.
- Ús i contrast de diferents fonts documentals primàries i secundàries (materials, textuais, iconogràfiques, cartogràfiques, digitals, etc.) per contextualitzar els conceptes generals amb fets de l'entorn proper.

- Deducció i diferenciació de les fonts documentals primàries i les fonts documentals secundàries.
- Deducció d'informació a partir de l'observació dels documents.
- Reconeixement de la dimensió política i ciutadana de l'ésser humà, de les diferents interpretacions de la ciutadania i de la seva dimensió moral.
- Valoració del paper dels homes i les dones, individualment i col·lectiva, com a subjectes de la història de Catalunya i Espanya i exercitació de l'empatia històrica.

Activitats d'aprenentatge

- Introducció per captar preconceptes dels alumnes.
- Visionat d'un vídeo per entendre què és un arxiu.
- Recorregut guiats per les dependències de l'arxiu.
- Explicació de les funcions de l'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà.
- Coneixement dels fons de l'Arxiu.
- Observació i consulta de fonts documentals.
- Nocions bàsiques de conservació segons la tipologia documental, suport, etc.
- Comparació de dades de diferents èpoques.
- Formulació d'hipòtesis.
- Posta en comú.

Dades de contacte

Arxiu Comarcal del Pallars Jussà
Adreça: carrer del Mercadal, 19 (Casa Sullà). 25620 Tremp.
Telèfon: 973.65.13.37
Pàgina web: <http://cultura.gencat.cat/arxius/acpj>
Adreça electrònica : acpallarsjussa.cultura@gencat.cat
Contacte: Fernando Lázaro Ochoa
Horaris: Hivern (octubre/maig), 9 a 14h i de 15.30 a 18h. Estiu (juny/setembre) 8-15h.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
**Direcció General d'Arxius,
Biblioteques, Museus i Patrimoni**
Arxiu Comarcal del Pallars Jussà

Carrer del Mercadal, 19 (Casa Sullà)
25620 Tremp
Telèfon 973651337
Email: acpallarsjussa.cultura@gencat.cat